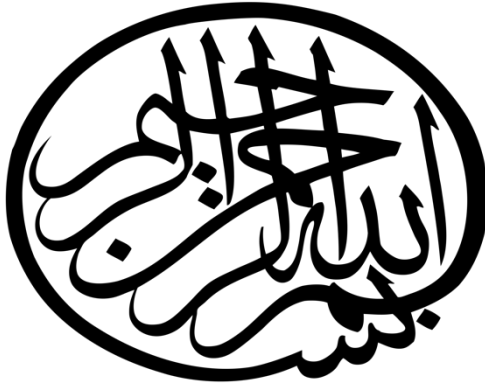

قاسر زامان ۋە
مىيەتنىڭ
ئالامەتلىرى

تەرجىمىدە : ھېيتاخۇن مەمتىمىن

1.1.2001

بىزنى يوقتىن بار قىلغان ۋە بارلىقىدىن خەۋەردار قىلغان ئاللاھ
تەئالاغا چەكسىز مەدھىيەلەر بولسۇن!

ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى رەسۇلى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا
سالام بولسۇن!

قوللىڭىزدىكى بۇ رسالە 2001-يىلدىكى ھەدىس ئوقۇش
جەاياندا قالدۇرۇپ ماڭغان خاتىرە دەپتىرىم بولۇپ باشقىلارنىڭمۇ
پايدىلىنىپ قېلىشى ئۈمىدى بىلەن ئېلكتاپ قىلىپ تارقاتتىم.
خاتا جايلىرى بايقالسا، تەنقىدى پىكىر بېرىشىڭلارنى
تۆۋەنچىلىك بىلەن سورايمەن.

ھۆرمەت بىلەن

ھېيتاخۇن مەمتىمىن

ئاخىر زامان ۋە قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرى

1. مىنىڭ يېنىمغا ھىجرەت قىلغاندەك

مەقال بىن ھەسار رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«يېتتە زامانىلىرىدا ئىبادەتتە بولۇش، مىنىڭ يېنىمغا ھىجرەت قىلغاندەك پەزىلەتلىكتۇر.» [مۇسلىم-فىتنە، تىرمىزى-فىتنە، ئىبنى ماجە-فىتنە]

2. ناخشىچى ئاياللار

ئىمران بىن ھەسەين رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ رىۋايەت قىلىشىچە رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم:

«بۇ ئۈممەت ئىچىدە يەر يۇتۇش، شەكلى (ھايۋان سۈرىتىگە) ئۆزگۈرۈپ كىتىش ۋە چالما كىسەك بىلەن ئۇرۇش جازاسى يۈز بېرىدۇ»- دىدى. مۇسۇلمانلار ئارىسىدىن بىر كىشى: «ئى ئاللاھنىڭ ئىلچىسى، بۇ قاچان مەيدانغا كىلىدۇ؟»- دەپ سورىۋىدى: «ناخشىچى ئاياللار بىلەن چالغۇ-ئەسۋاپلار ئومۇملاشقان ۋە ھاراق-شاراپلار كۆپ ئىچىلگەن ۋاقىتتا»- دىدى. [تىرمىزى-فىتنە]

3. ئالقىنىدا چوغىنى تۇتقان كىشىگە

ئەنەس بىن مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«ئىنسانلارغا شۇنداق بىر دەۋر يېتىپ كىلىدۇكى ئۇ چاغدا دىنى (دىنى كۆرسەتمەلەرگە ئۇيغۇنلىشىشتىكى) توسقۇنلۇقلارغا بەرداشلىق بەرگۈچى، ئالقىنىدا چوغىنى تۇتقان كىشىگە ئوخشايدۇ. [تىرمىزى-فىتنە]

4. ئاجزلىق تۇيغۇسى

سەۋاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ.

«خۇددى ئاچكۆز توپماس ئادەملەر تاماققا ھوجۇم قىلغاندەك، سىلەرگە مىللەتلەرنىڭ بىرلىكىگە ھوجۇم قىلىشى يىراق ئەمەس.» بىرەيلەن: «يا رەسۇلۇللاھ! ئۇ كۈنلەردە بىزنىڭ سانىمىز ئاز بولغانلىقتىن شۇنداق بولامدۇ؟»- دەپ سورىدى. پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ياق، سانىڭلار كۆپ بىراق سەل يۈزىدىكى كۆپۈكتەك ھالغا چۈشۈپ قالسىلەر، ئاللاھ دۈشمەنلىرىڭلارنىڭ قەلبىدىن سىلەرگە قارىتا ۋەھىمنى كۆتۈرۈۋىتىدۇ ۋە قەلبىڭلارغا ئاجزلىق تۇيغۇسىنى تاشلايدۇ»- دىدى. بىرەيلەن يەنە: «يا رەسۇلۇللاھ! ئاجزلىق تۇيغۇسى»

دىگەندىن نىمىنى مەقسەد قىلماقچى؟- دەپ سورىغان ئىدى، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم «دۇنياغا ئاشىق بولۇپ ئۆلۈمدىن نەپرەتلىنىش»-دەپ جاۋاب بەردى. [ئىبۇ داۋۇت]

5. ئۇ ۋاقتتا قىزىل شامال... بالايى-ئاپەتلىرىنى

كۈتۈڭلار!

ئەلى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:

«ئۈمىتىم 15 تۈرلۈك ئىشنى قىلسا، بالايى-ئاپەتكە دۇچار بولىدۇ»-دىگەن. «يا

رەسۇلۇللاھ! ئۇلار نىمە ئىشلاردىن ئبارەت؟» دەپ سورالغاندا:

«ئولجىغا چۈشكەن مال مونوپول قىلىۋېلىنسا، ئامانەت قويۇلغان نەرسە ئولجا ئېلىنسا، زاكات ئالۇك دەپ قارالسا، ئىككى ئايالنىڭ ئاغزىغا قارايدىغان بولۇپ قالسا، كىشى ئانىسىنى قاقشاتسا، دوستىغا (ياخشى-يامان ھەممە ئىشتا) بوي سۇنسا، ئاتىسىنى نارازى قىلسا، مەسچىتلەردە ئۇنىڭ ئاۋازلار باش كۆتۈرسە، خەلقنىڭ رەزىلى ئۇلارغا باشلىق بولسا، كىشى يامانلىقىدىن قورقۇپ ھۆرمەتلەنمەسە، ھاراق-شاراپ كۆپ ئىچىلسە، يىپەك كىيىم كىيىلسە، چالغۇ ئۇسۇپلار ئومۇملاشسا، بۇ ئۈمىتلىك كىيىنكى نەسلى ئۆتمۈشتىكىلىرىنى قارىغىسا، ئۇ ۋاقتتا قىزىل شامالنى، يەر يۇتۇش ۋە شەكىل ئۆزگۈرۈش بالايى-ئاپەتلىرىنى كۈتۈڭلار!»- دەپ جاۋاب بەرگەن.

6. قايسىڭلار ياخشى، قايسىڭلار يامان ئىكەنلىكىنى

ئېيتىپ بىرەيمۇ؟

ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىپ شۇنداق دەيدۇ: بەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئولتۇرغان بىر تۈركۈم كىشىلەرنىڭ يېنىدا توختاپ:

«قايسىڭلارنىڭ ياخشى، قايسىڭلارنىڭ يامان ئىكەنلىكىنى سىلەرگە ئېيتىپ

بىرەيمۇ؟»- دىدى. ئۇلار جىمجىت ئولتۇرۇشتى. ئارقىدىن بۇ سۆزنى ئۈچ قېتىم تەكرارلىغاندىن كىيىن بىرەيلەن: «بولدى يا رەسۇلۇللا! قايسىمىزنىڭ ياخشى، قايسىمىزنىڭ يامان ئىكەنلىكىنى

سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: ياخشىلىقى ئۈمىد ئېيتىپ بەرسىلە»- دىدى. رەسۇلۇللاھ

قىلىنغان، يامانلىقىدىن خاتىرجەم بولۇنغان كىشى ئىكەنلىكىنىڭ ياخشىلىرىڭلار، ھەمدە ياخشىلىقى ئۈمىد قىلىنمىغان، يامانلىقىدىن خاتىرجەم بولغىلى بولمايدىغان كىشى ئىكەنلىكىڭلاردۇر»-

دىدى.

7. غېرىپلارغا بەخت تىلەيمەن.

ئەمىر ئىبنى ئاس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ

مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:

«گۇبايى بىلان ئۇۋىسىغا قايتقاندەك دىنمۇ ھىجازغا قايتىدۇ ۋە ئۆچكىلەر تاغ چوققىسىدىن ئورۇن ئالغاندەك دىنمۇ ھىجازدا توختايدۇ. دىن غىرىپ ھالەتتە باشلاندى ۋە كەلگۈسىدىمۇ شۇنداق بولىدۇ. مىنىڭدىن كىيىن كىشىلەر تەرىپىدىن بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان سۈننىتىمنى جانلاندىرغان غىرىپلارغا بەخت تىلەيمەن»
[تىرمىزى-ئىمان، مۇسلىم-ئىمان، ئىبنى ماجە-مەناسك]

8. ئاياللارنىڭ كۆپىيىپ، ئەرلەرنىڭ ئازلاپ كىتىشى

ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىپ دەيدۇ:
«مەن سىلەرگە رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن ئاڭلىغان شۇنداق بىر سۆزنى دەپ بىرەيكى ئۇنى مەندىن باشقا ھېچكىم ئېيتىپ بەرمەيدۇ. رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم مۇنداق دىگەن ئىدى:
«ئىلىم كۆتۈرلۈپ كىتىپ جاھالەت قاششاقلىقىنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، زىنايى-ھارام كۆپۈيۈپ ھاراقلارنىڭ ئىچىلىشى ۋە ئەللىك ئايالغا بىر ئەر توغرا كەلگۈدەك دەرىجىدە ئاياللارنىڭ كۆپۈيۈپ، ئەرلەرنىڭ ئازلاپ كىتىشى قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرىدىندۇر. [مۇسلىم-ئىلىم، تىرمىزى-فىتنە]

9. ئۇ ھەم ھەمىيىنى ئۆلتۈرمە كىچى ئىدى

ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ شۇنداق دىگەنلىكى رىۋايەت قىلىندۇ:
«ئىككى مۇسۇلمان بىر-بىرىگە قارشى قىلىچ كۆتۈرۈپ ھەمىيىنى ئۆلتۈرمە كىچى بولسا، ھەر ئىككىسى جەھەننەمگە مەھكۇم بولىدۇ»-دىگەندە، (يېنىدىكىلەر) «يا رەسۇلۇللاھ! ئۆلتۈرگۈچى (قاتىل)نى چۈشەندۈق، بىراق ئۆلتۈرۈلگۈچىنىڭ نىمە گۇناھى بار؟» دەپ سورالدى. رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ئۇ ھەم ھەمىيىنى ئۆلتۈرمە كىچى ئىدى»-دەپ جاۋاب بەردى. [ئەنەس ئى-تەھرىمۇددەم]

10. كىم ئىسلام كولىكتىپىدىن بىر غىرىپ ئايرىلسا

ئەبۇ زەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ شۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:
«كىم ئىسلام كولىكتىپىدىن بىر غىرىپ ئايرىلسا، ئىسلام ھالقىسىنى بوينىدىن سۇغرىۋەتكەن بولىدۇ.» [ئەبۇ داۋۇت-سۇنەن]

11. جامائەت بىلەن بىرگە بولۇڭلار

ئىبنى ئۇمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىندۇ: ئۇمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ «جابىيە» يېزىسىدا ئوتتۇق سۆزلەپ مۇنداق دىگەن ئىدى:
«ئى خالايق! رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىزگە دىگەننىڭ دەل ئۆزىنى دېيىش يۈزىسىدىن ئاراڭلاردا تۇرماقتىمەن. ئۇ مۇنداق دىگەن ئىدى: "مەن سىلەرنى ساھابىلىرىمغا ئەگىشىشكە، ئۇندىن كىيىن ئۇلاردىن كىيىن كەلگەنلەرگە ئەگىشىشكە

ئۇندەيمەن ، ئۇندىن كىيىن يالغانچىلىق كۆپۈيۈپ كىتىدۇ ، ھەتتا بىرى قەسەم ئىچسە ئۇنۇك قەسىمى قوبۇل قىلىنمايدۇ ، گۇۋاھچى بولسا گۇۋاھچىمۇ ئىتىراپ قىلىنمايدۇ . دىققەت قىلىڭلاركى بىر ئەر بىلەن بىر ئايال يالغۇز قالماستىن ، ئەكسىچە بولغاندا شەپقان ئۇلارنىڭ ئۈچىنچىسى بولىدۇ . جامائەت بىلەن بىللە بولۇڭلار ! بۆلۈنۈش ۋە تەپرىقچىلىكتىن قەتئى ساقلانغۇلار ! جۈنكى شەپقان ئىككى كىشىدىن بىراق تۇرغان بولسا ، يالغۇز كىشى بىلەن بىللىدۇر . كىمكى جەننەتنىڭ ئەڭ گۈزەل يېرىنى خالسا جامائەت بىلەن بىللە بولسۇن ! كىمكى قىلغان ياخشى ئىشلىرى خۇشالاندۇرۇپ ، يامانلىقلىرى قايغۇغا سالالسا بۇ ۋاقىتتا ئۇ كامىل مۆمىن بولغان بولىدۇ . [تىرمىزى — فىئەن]

12. ئۆمىتىم ئىچىدە بەزى قەبىلىلەر مۇشربكارلارغا

قوشۇلۇپ بۇتلارغا چوقۇنمىغىچىلىك قىيامەت بولمايدۇ .

سەۋاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ رىۋايىتىگە قارىغاندا ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم مۇنداق دىگەن :

«ئۆمىتىم ئىچىدە بەزى قەبىلىلەر مۇشربكارلارغا قوشۇلۇپ بۇتلارغا چوقۇنمىغىچىلىك قىيامەت بولمايدۇ . يەنە ئۆمىتىم ئىچىدە ئۆزىنى پەيغەمبەر دەپ جار سالىدىغان ئوتتۇز يالغانچى چىقىدۇ ، ئەمەلىيەتتە مەن پەيغەمبەرلەرنىڭ ئاخىرقىسى ، مەندىن كىيىن پەيغەمبەر كەلمەيدۇ . [تىرمىزى-فىئەن ، ئەبۇ داۋۇت-فىئەن]

13. بىر-بىرڭلارغا قارشى قىلىچ كۆتۈرۈشمىگىچە

قىيامەت بولمايدۇ .

ھۇزەييە بىن يەمانى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ شۇنداق دىگەنلىكى رىۋايەت قىلىنىدۇ :

«جېنىم ئىلكىدە بولغان ئاللاھ بىلەن قەسەم قىلىمەنكى ، ئىمامىڭلار(رەھبىرڭلار)نى ئۆلتۈرۈپ ، بىر-بىرڭلارغا قارشى قىلىچ كۆتۈرۈشمىگىچە ، دۇنيا ئوقىتىڭلارغا يامان(ناچار)كىشىلەر ۋارىس بولمىغىچە قىيامەت بولمايدۇ . [تىرمىزى-فىئەن ، ئىبنى ماجە — فىئەن]

14. شۇنداق كىشىلەر مەيدانغا كىلىدۇكى

ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ :

«شۇنداق پىتىنلەر مەيدانغا كىلىدۇكى ئۇ ۋاقىتتا ئولتۇرغان ئۆرە تۇرغۇچىدىن ، ئۆرە تۇرغان ماڭغۇچىدىن ، ماڭغان يۈگۈرەپ كىتىۋاتقۇچىدىن تولىمۇ ياخشى . كىم بۇ پىتىنگە ئاللىشىپ قالسا پىتتە ئۇنى ئوچۇقتۇرۇۋىتىدۇ . كىمكى ئۇنۇڭدىن قۇتۇلىدىغان ياكى پاناھلىنىدىغان جاي تاپالسا ئۇنۇڭ بىلەن پاناھلانسۇن ! [بۇخارى-پىئەن ، مۇسلىم-پىئەن ، ئەبۇ داۋۇت-فىئەن ، تىرمىزى-فىئەن]

15. نە خلاقسىزلىق ، بۇزۇقچىلىق كۆپەيسە...

زەينەپ بنتى جەھىشتىن رىۋايەت قىلىندۇ ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمىدە «ئىچمىزدە سالھى بەندىلەر بولسىمۇ ھالاک بولامدۇق؟» دەپ سورالغاندا ئۇ: «ھەئە، نە خلاقسىزلىق ، بۇزۇقچىلىق كۆپەيسە ھالاک بولسىلەر» دەپ جاۋاپ بەردى. [بۇخارى-فىتەن ، مۇسلىم-فىتەن ، ترمىزى-فىتەن ، ئىبنى ماجە-فىتەن]

16. مۇسۇلمانلار بىلەن يەھۇدىلار ئوتتۇرىسىدا

بۆيۈك بىر ئۇرۇش چىقىمغۇچە...

ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«مۇسۇلمانلار بىلەن يەھۇدىلار ئوتتۇرىسىدا بۆيۈك ئۇرۇش چىقىمغۇچە قىيامەت بولمايدۇ. بۇ ئۇرۇشتا مۇسۇلمانلار يەھۇدىلارغا شۇنداق زەربە بىرىدۇكى ، بىر يەھۇدى تاش ۋە دەرەخنىڭ ئارقىسىغا مۇكۈنۈۋالسا ، ئۇ تاش ۋە دەرەخ: "ئى مۇسۇلمان! ئى ئاللاھنىڭ بەندىسى! يەھۇدى ئارقامغا مۇكۈنۈۋالدى ، كەل ئۇنى ئۆلتۈر" دەيدۇ. پەقەت غەرقەد دەرىخى بۇنىڭدىن مۇستەسنا ، چۈنكى ئۇ يەھۇدى دەرىخىدۇر» [بۇخارى-جىھاد ، مۇسلىم-فىتەن ، ترمىزى-فىتەن]

17. ئىسلام دىنىنى ئىجرا قىلىش بارغانسېرى

قىيىنلىشىدۇ

ئەنەس بىن مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«ئىسلام دىنىنى ئىجرا قىلىش بارغانسېرى قىيىنلىشىدۇ ، دۇنيا مۇسۇلمانلارغا ئارقىسىنى قىلىدۇ ، ئىنسانلار بارغانسېرى پىخسىق ، بېخىللىشىدۇ ۋە قىيامەت پەقەت ئەڭ ناچار كىشىلەرنىڭ ئۈستىگە يۈز بىرىدۇ. مەھدى يالغۇزلا ئىبسا بىن مەرەيمەدۇر. [مۇسلىم-ئىمارە ، ئىبنى ماجە - فىتەن]

18. يەر يۈزىدە «ئاللاھ ، ئاللاھ» دىيلىدىكەن

ئەنەس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«يەر يۈزىدە "ئاللاھ ، ئاللاھ" دىيلىدىكەن قىيامەت يۈز بەرمەيدۇ.» [مۇسلىم-ئىمان]

19. قارىغۇلارچە تەرەپپازلىق بايرىقى ئاستىدا...

ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«كىم ئىسلام كولىكتىۋىدىن ئايرىلىپ ئۈنۈڭغا (ئىسلامى دۆلەت رەئىسىگە) بوي سۈنمىغان ھالەتتە ئۆلۈپ كەتسە، جاھىلىيەت (بۆيۈك گۇناھ ۋە بەزىدە ئىمانسىزلىق) ئۆلۈمى بىلەن ئۆلگەن بولىدۇ. كىم ئۆمىتىمگە قارشى ئۇرۇش قوزغاپ، ياخشى-ياماننى ئايرىماي مۆتىنلەرگە قورال ئىشلەتسە ۋە ئەھدىسىگە (كىلىشىم، توختام) ۋاپا قىلمىسا ئۇنداق كىشى مەندىن ئەمەس. كىم قارىغۇلارچە تەرەپپازلىق قىلىدىغان بايراق ئاستىدا ئۇرۇش قىلىپ (باشقىلارنى) تەرەپپازلىققا چاقىرسا ياكى ئۇنۇڭ ئۈچۈن غەزەپلىنىپ ئۇرۇشسا ۋە (بۇ يولدا) ئۆلتۈرۈلسە، ئۇنداق ئۆلۈم جاھىلىيەت ئۆلۈمدۇر. « (نەسەئى - تەھرىمۇددەم)»

20. زامان قىسقىراپ كىتىدۇ.

ئۇ بۇ ھۆرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم نىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«زامان قىسقىراپ كىتىدۇ. (ياخشى) ئىشلار ئازىيىدۇ، پىخسىقلىق كۆپىيىدۇ، پىتىنلەر چىقىدۇ، ھەرچ كۆپ يۈز بىرىدۇ» ساھابىلەر سورى: «يا رەسۇلۇللاھ! ھەرچ دەپ نىمىنى دەيمىز؟» رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم «ئۆلتۈرۈش، ئۆلتۈرۈش» دەپ جاۋاب بەردى.

21. تىللىرى شىكەردىن تاتلىق...

ئۇ بۇ ھۆرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«ئاخىر زاماندا شۇنداق كىشىلەر پەيدا بولىدىكى، دۇنيا ئۈچۈن دىننى ساتىدۇ، باشقىلارغا مۇلايىم كۆرىنىش ئۈچۈن قوي تىرسى بىلەن يۈگىلىدۇ (ئالدامچىلىقتىن كىنايە). ئۇلارنىڭ تىللىرى شىكەردىنمۇ تاتلىق، بىراق دىللىرى بۇرىنىڭكىدەك (قاتتىق). ئاللاھ تائالا بۇلار ھەققىدە شۇنداق دەيدۇ: <بۇلار مېنىڭ رەھىمىمگە ئالدىنىپ كىتىۋاتامدۇ ياكى ماڭا قارشى تۇرۇشقا جۈرئەت قىلىۋاتامدۇ؟ قەسەم بىلەن ئېيتىمەنكى ئۇلارنى ئۆز ئىچىدىن بىر پىتىننىڭ گىرىپتار قىلمەن، ھەتتا ئەڭ ئېغىر-بېسىقلىرىمۇ گاڭگىراپ قالىدۇ» [تىرمىزى - زۇھد]

22. بىر-بىرىگە قارشى كۈشكۈرتىشتىن ئۈمىدىنى

ئۈزگىنى يوق.

جابر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«شەيتان ناماز ئوقۇغۇچى بەندىلەرنى ئۆزىگە ئىبادەت قىلدۇرۇشتىن ئۈمىدىنى ئۇزدى، لىكىن ئارىسىدا پىتنە قوزغاپ بىر-بىرىگە قارشى كۈشكۈرتىشتىن ئۈمىدىنى ئۈزگىنى يوق.» [مۇلىسىم-مۇناپىقىن، تىرمىزى - بىر]

23. لات ۋە ئۇززا بۇتلارغا قايتا ئىبادەت

قىلىنىمغۇچىلىك قىيامەت بولمايدۇ.

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«لات ۋە ئۇززا بۇتلارغا قايتا ئىبادەت قىلىنىمغۇچىلىك قىيامەت بولمايدۇ.» ئائىشە بۇ ھەقتە: «مەن ئاللاھ ئاتالانك- <ئاللاھ ھەق دىنى پۈتۈن دىنلاردىن ئۈستۈن قىلىش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بەيغەمبىرىنى ھىدايەت ۋە ھەق دىن بىلەن ئەۋەتتى، مۇشرىكلار ئۇنۇڭ ئۈستۈن بولۇشىنى يامان كۆرگەن تەقدىردىمۇ> (9-33) دىگەن ئايىتى نازىل قىلىنغاندا بۇنۇڭ ۋەيغا يەتكەنلىكىنى گۇمان قىلاتتىم دىدىم. پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئىيتتى: «ئاللاھ خالىغان زامانغىچىلىك ئاشۇنداق داۋاملىشىدۇ، ئۇنۇڭدىن كىيىن خۇشپۇراق بىر شامانى ئەۋەتىدۇ ۋە قەلبىدە قىچىنىڭ دانىسىچىلىك ئىمانى بار ھەر بىر شەخس ۋاپات بولىدۇ، ياخشىلىقتىن قىلچىمۇ ئەسەر يوق كىشىلەر قېلىپ قالىدۇ. بۇ ۋاقىتتا ئۇلار ئاتلىرىنىڭ (بۇددىزىم) دىنىغا قايتىدۇ» [بۇخارى-فىئەن، مۇسلىم-فىئەن، تىرمىزى-فىئەن، ئىبنى ماجە — زوھ]

24. مەھدى مەندىن (ئەھلى بەيتىدىن) چىقىدۇ.

ئەبۇ سەئىد خۇدرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ شۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«مەھدى مەندىن (ئەھلى بەيتىدىن) چىقىدۇ. پىشانىسى كەك، قاڭشارلىق. ئۇ زۇلۇم ۋە ناھەقچىلىك بىلەن تولغان زىمىنى، ئادالەت ۋە ھەققانىيەت بىلەن يۈرگەيدۇ ۋە بەتتە يىل ھۆكۈم سۈرىدۇ.» [ئەبۇ داۋۇت — مەھدى]

25. ھەر بەندە قايسى ھالەتتە ئۆلگەن بولسا...

جابر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ شۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«ھەر بەندە قايسى ھالەتتە ئۆلگەن بولسا شۇ بويىچە تىرىلدۈرىلىدۇ. [مۇسلىم-جەننەت]

26. ئى خالايىق! پەرۋەردىگارنىڭلارنىڭ ھوزۇرىغا

كىلىڭلار!

ئابدۇللا ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ:

«سۈر چىلىنىدۇ، بۇنى ئاڭلىغان ھەر-بىر كىشى ئىستىناسىز ھوشىنى يوقۇتۇپ ئۆلىدۇ. سۈر ئاۋازىنى تۇنجى قېلىپ تۈگىسىنىڭ كۆلچىكىنى ئوڭشاۋاتقان بىر كىشى ئاڭلايدۇ ۋە دەرھال ھوشسىزلىنىپ ئۆلىدۇ. باشقا ئىنسانلارمۇ ئۆلىدۇ، ئۇنۇڭدىن كىيىن ئاللاھ بەنەبى سايۋەندەك

يامغۇر ياغۇرىدۇ ، بۇ يامغۇر بىلەن ئىنسانلار خۇددى ئۆسۈملۈكتەك ئۈنۈپ چىقىدۇ . ئۇنۇڭدىن كىيىن ئىككىنچى قېتىملىق سۇر چېلىنىدۇ ۋە پۈتكۈل ئىنسانىيەت بىردەك كۈتۈشىدۇ . ئۇنۇڭدىن كىيىن :

« ئى خالايىق ! پەرۋەردىگار بىلگۈنلارنىڭ ھوزۇرىغا كىلىڭلار ! ئۇلارنى توختىتىڭلار ، چۈنكى جاۋاپكارلىققا تارتىلىپ سوراق قىلىنىدۇ ! » - دەپ نىدا قىلىنىدۇ . ئاخىرى :
« جەھەننەمگە مەھكۇم بولغانلارنى چىقىرىڭلار ! » - دىگەن نىدا ئاڭلىنىدۇ . قانچىلىك كىشى ؟ دەپ سورالغاندا ،

« ھەر مىڭ كىشىدىن توقسەن توققۇزى دىيىلىدۇ . » بۇ شۇنداق كۈنكى ، بالىلارنىڭ بېشىنى ئاقارتىۋېتىدۇ ۋە ئۇ كۈندە ئىش جىددىلىشىدۇ . [مۇسلىم-فىتىھن]

27. ئۇ كۈن دەھشەتلىك بىر كۈنكى ، بىر-بىرىگە قاراش خىيالىغىمۇ كەلمەيدۇ .

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ :

« رەسۇلۇللاھ قىيامەت كۈنىدە ئىنسانلار يالاك ئاياق ، يالىڭاچ (ئاندىن تۇغما يېتى) ۋە خەتتىسى قىلىنمىغان ھالەتتە توپلىنىدۇ » - دىدى . مەن : « ئى ئاللاھنىڭ ئەلچىسى ! ئەلەر ۋە ئاياللار بىر-بىرىگە قارىشىدۇ ؟ » - دەپ سورىغىنىمدا :

« ئى ئائىشە ! ئۇ كۈن شۇنداق دەھشەتلىك بىر كۈنكى ، بىر-بىرىگە قاراش كىشىنىڭ خىيالىغىمۇ كەلمەيدۇ » - دەپ جاۋاپ بەردى . [ئىبنى ماجە-زۇھد]

28. دىققەت قىلىڭلار ئۇنۇڭ بىر كۆزى كور .

ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ :

« ئۆمىتىنى بىر كۆزى كور ، يالغانچى (دەججال) دىن ئاگاھلاندىرمىغان ھېچبىر پەيغەمبەر يوق . دىققەت قىلىڭلار ! ئۇنۇڭ بىر كۆزى كوردۇر . پەرۋەردىگار بىلگۈنلار ئۇنداق ئەمەس . ئۇ (دەججال) نىڭ ئىككى كۆزى ئارىسىدا (ك ف ر) كاپىر دەپ يېزىلىق . ھەر مۇسۇلمان ئۇنى ئوقۇيالايدۇ . [بۇخارى-فىتىھن ، مۇسلىم-فىتىھن ، ئەبۇ داۋۇت-مەلاھىم ، تىرمىزى - فىتىھن]

29. دەججال

ھۈزەييە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ :

« دەججالنىڭ يېنىدا نىمىلەرنىڭ بارلىقىنى مەن ئۇنۇڭدىنمۇ ياخشىراق بىلىمەن . ئۇنۇڭ يېنىدا ئېشۇلتقان ئىككى دەريا بار ، بىرى كۆرۈنۈشتە ئاپئاق سۇ ، يەنە بىرى يالقۇنلاپ يېنىۋاتقان ئوت شەكلىدە كۆرىنىدۇ . ئۇنۇڭغا يولۇقۇپ قالغان كىشى ئوت كۆرۈنگەن دەريا بىلەن يېنىغا بارسۇن ۋە بېشىنى ئىگىيەلەپ ئۇنۇڭدىن ئىچسۇن ! چۈنكى ئۇ سوغۇق سۇدىن ئىبارەت . دەججالنىڭ بىر كۆزى كور بولۇپ ، كۆزىدە قېلىن پەردە بار . ئىككى كۆزى ئوتتۇرىسىدا « كاپىر »

دەپ يېزىقلىق ، ساۋاتلىق ياكى ساۋاتسىز ھەرقانداق مۆمىن ئۇنى ئوقۇيالايدۇ. [بۇخارى -
فتەن ، مۇسلىم-فتەن]

30. دەججالدىن باشقا بۆيۈكرەك ھادىسە يوق .

ھىشام بىن ئامىر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
«ئادەم ئەلەيھىسسالامنىڭ يارىتىلىشىدىن قىيامەتكە قەدەر بولغان دەۋىر ئىچىدە
دەججالدىن باشقا بۆيۈكرەك ھادىسە يوق». [مۇسلىم-فتەن]

31. دەججالنىڭ ئىككى كۆزى ئوتتۇرىسىغا «كاپىر»

دەپ يېزىقلىق .

ئىبنى ئۇمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
«بىلىسلىرىكى ھېچبىرىڭلار ئۇلۇشتىن بۇرۇن پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرەلمەيسىلەر .
شۇنسى چوقۇمكى دەججالنىڭ ئىككى كۆزى ئوتتۇرىسىدا «كاپىر» دەپ يېزىقلىق . بۇنى ئۇنۇڭ
قىلمىشىنى ياقۇرمىغان ھەركىم ئوقۇيالايدۇ.» [ترمىزى-فتەن ، مۇسلىم-فتەن]

32. دەججال پاكار .

ئوبادە ئىبنى سابت رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
مەسسە دەججال پاكار ، بىر ئاز چېتىنى كىرىپ ماڭدىغان ، بۇدۇر چاچلىق ، بىر كۆزى
كور بولۇپ ، ئۇ كۆزى سىرىتقا پولىتىيغلىقمۇ ئەمەس ، شۇنداقلا چوڭقۇرمۇ ئەمەس ، مۇبادا دەر
گۇمان بولۇپ قالساڭلار شۇنى ياخشى بىلىۋېلىڭلاركى پەرۋەردىگارىڭلار كور ئەمەس. « [ئەبۇ
داۋۇت-مەلاھىم]

33. دەججالنىڭ ئۆزىگە خاس جەننىتى ۋە دوزىخى

بار .

ھۇزەييە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ
مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
«دەججال سول كۆزى كور . بۇدۇر چاچلىق بىرى . ئۇنۇڭ ئۆزىگە خاس جەننىتى ۋە
دوزىخى بار . ئەملىبەتتە ئۇنۇڭ دوزىخى جەننەت ، جەننىتى دوزاختۇر. « [مۇسلىم-فتەن ،
ئىبنى ماجە-فتەن]

34. كىم دە جىجالنى ئاڭلىسا ئۇنۇڭدىن يىراق

تۇرسۇن .

ئىمران بىن ھۆسەن رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
 ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
 «كىم دە جىجالنى ئاڭلىسا ئۇنۇڭدىن يىراق تۇرسۇن، ئەزىزى خۇدا كىشى ئۇنۇڭ يېنىغا
 كىلىپ ئۇنۇڭدىكى بەزى شۇبھىلىك خىسلەتلەرنى كۆرگىنىدە، مۆتىمىلىكىنى گۇمان قىلىپ
 ئەگىشىپ سالىدۇ. » [ئەبۇ داۋۇت-مەلاھىم]

35. دە جىجال شەرىقتىكى خۇراسان دىگەن يەردىن

چىقىدۇ.

ئەبۇ بەكرى سىددىق رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
 ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
 «دە جىجال شەرىقتىكى خۇراسان دىگەن يەردىن چىقىدۇ. يۈزلىرى تىرە بىلەن قاپلانغان
 قالقانغا ئوخشاش قەۋىملەر ئۇنۇڭغا ئەگىشىدۇ. » [تىرمىزى-فىتىھن]

36. ئىسپەھان يەھۇدىلىرىدىن...

ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، پەيغەمبەر رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى
 ۋەسەللەمنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ:
 «ئىسپەھان يەھۇدىلىرىدىن «تەيلەسان» (بىر خىل كىيىم) كىيۈلگەن يەتتىمىڭ
 كىشى دە جىجالغا ئەگىشىدۇ، » [مۇسىلىم-فىتىھن]

قۇرئان كەرىمدىكى قىيامەت مەنزىرىسى

1. ئۇلار سەندىن قىيامەتنىڭ قاچان بولىدىغانلىقىنى

سورايدۇ.

(ئى مۇھەممەد!) ئۇلار سەندىن قىيامەتنىڭ قاچان بولىدىغانلىقىنى سورايدۇ،
 ئېيتقىنىكى، «ئۇنۇڭ قاچان بولىدىغانلىقىنى پەقەت پەرۋەردىگارىم (ئاللاھ) بىلىدۇ، ئۇنى
 پەقەت ئۆزى بەلگىلىگەن ۋاقىتتا مەيدانغا چىقىرىدۇ. قىيامەت ئاسمانلارنىڭ ۋە زېمىننىڭ
 (ئەھلىگە) ئېقىرى (ۋەقە)دۇر. ئۇ سىلەرگە تۇيۇقسىز كىلىدۇ. » گۇيا سەن قىيامەت بىلەن ناھايىتى
 تونۇشتەك ئۇنى سەندىن سورىشىدۇ. ئېيتقىنىكى: «ئۇنۇڭ ۋاقتىنى پەقەت ئاللاھ بىلىدۇ، لىكىن
 كىشىلەرنىڭ تولىسى (ئۇنۇڭ ۋاقتىنىڭ مەخپى بولمىشىدىكى سەۋەبى) بىلمەيدۇ. [ئىئراب،

2. كاپرلارنىڭ ئېيتقان ئىمانىنىڭ پايدىسى بولمايدۇ.

ئۇلار (يەنى مەككە كۆپيارلىرى مەسخىرە قىلىش يۈزىدىن): «بىز بىلەن سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا چىقىرىلىدىغان بۇ ھۆكۈم قاچان ئەمەلگە ئاشىدۇ؟ ئەگەر سىلەر (دەۋابىڭلاردا) راستچىل بولساڭلار (ئېيتىپ بىرىڭلار)» دەيدۇ. ئېيتقىنى: «ھۆكۈم چىقىرىلىدىغان كۈندە كاپرلارنىڭ ئېيتقان ئىمانىنىڭ پايدىسى بولمايدۇ، ئۇلارغا مۆھلەتمۇ بىرىلمەيدۇ» [سەجەدە-

[29]

3. ئۇنى بىلىش پەرۋەردىگارنىڭغا خاستۇر.

ئۇلار سەندىن قىيامەتنىڭ قاچان بولىدىغانلىقىنى سورايدۇ، سەن ئۇنى قانداقمۇ بايان قىلىپ بىرەلەيسەن؟ ئۇنى بىلىش پەرۋەردىگارنىڭغا خاستۇر. سىنىڭ ۋەزىپەڭ پەقەت قىيامەتتىن قورقىدىغان ئادەمنى ئاگاھلاندۇرۇشتۇر. ئۇلار قىيامەتنى كۆرگەن كۈندە گۇيا ئۆزلىرىنى (دۇنيادا) پەقەت بىر كەچقۇرۇن ياكى بىر ئەتىگەن تۇرغاندەك گۇمان قىلىدۇ.

[نازىيات. 46-4]

4. قىيامەت سىلەرگە چوقۇم كىلىدۇ.

كاپرلار: «بىزگە قىيامەت كەلمەيدۇ» دەيدۇ. ئېيتقىنى: «ئۇنداق ئەمەس، پەرۋەردىگار بىلەن قەسەمكى، قىيامەت سىلەرگە چوقۇم كىلىدۇ، ئاللاھ غەيبىنى بىلگۈچىدۇر. ئاسمانلاردىكى ۋە زەمىندىكى زەررە چاغلىق نەرسە ئاللاھتىن يىراق ئەمەستۇر. ئۇنىڭ (يەنى زەررە) دىن كىچىكرەك نەرسە بولسۇن، چوڭراق نەرسە بولسۇن، لەۋھۇلمەھبۇزغا خاتىرلەنمىگىنى يوق» (ئۇلارنىڭ لەۋھۇلمەھبۇزدا خاتىرلىنىشى) ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەللىرىنى قىلغانلارنى موكاپاتلاش ئۈچۈندۇر. ئەنە شۇلار مەغپىرەتكە ۋە ئىسىل رىزىققا ئېرىشىدۇ. بىزنىڭ ئاپەتلىرىمىزگە كۈچىنىڭ بىرىچە قارشى تۇرغانلار قاتتىق ئازاپقا دۇچار بولىدۇ. [سەبەئ. 3-5]

5. ئۇنداقتا ئۆزۈڭ ھالاك بولسەن.

قىيامەتنىڭ بولۇشى مۇھەققەتتۇر. ھەر ئادەم ئۆزىنىڭ ئەمىلىگە بارىشا موكاپاتلىنىشى ئۈچۈن (يەنى ئۇنىڭ قاچان بولۇشىنى) مەخپى تۇتتۇم. قىيامەتكە ئىشەنمەيدىغان ۋە نەپسى خاھىشلىرىغا ئەگەشكەن ئادەم سىنى ئۇتۇڭدىن (يەنى قىيامەتكە تەييارلىق قىلىشتىن ۋە ئۇنى تەستىق قىلىشتىن) توسمىسۇن. ئۇنداقتا ئۆزۈڭ ھالاك بولسەن. (چۈنكى ئاخىرەتتىن غەپىل بولۇش ھالاكەتكە ئېلىپ بارىدۇ) [تاھا. 16]

6. بەچچىداندىكىلەرنىڭ نىمە ئىكەنلىكىنى ئاللاھ

بىلىدۇ.

قىيامەت(نىڭ بولىدىغان ۋاقتى) توغرىسىدىكى بىلىم ھەققەتەن ئاللاھنىڭ دەرگاھىدىدۇر. ئاللاھ يامغۇرنى (ئۆزى بەلگۈلىگەن ۋاقىتتا ۋە ئۆزى بەلگۈلىگەن جايغا) ياغدۇرىدۇ. بەچچىداندىكىلەرنىڭ نىمە ئىكەنلىكىنى (ئوغۇلمۇ، قىزمۇ، بىجىرىمۇ، كەمتۈكمۇ،

بەختلىكىمۇ ، بەختسىزمۇ؟) ئاللاھ بىلىدۇ. ھىچ ئادەم ئەتە نىمىلەرنى قىلىدىغانلىقىنى (يەنى ئۇنۇڭغا نىمە ئىش بولىدىغانلىقىنى ، ياخشى يامان ئىشلاردىن نىمىلەرنى قىلىدىغانلىقىنى) بىلمەيدۇ ، ھىچ ئادەم ئۆزىنىڭ قەبەردە ئۆلىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئاللاھ ھەقىقەتەن (پۈتۈن ئىشلارنى) بىلىپ تۇرغۇچىدۇر. (شەيئىلەرنىڭ ئىچكى ۋە تاشقى تەرەپلىرىدىن) تولۇق خەۋەرداردۇر. [لوقمان. 34]

7. ئۇنۇڭ باشقىلارغا قارىشىغا يار بەرمەيدۇ.

(قىيامەتنىڭ) قۇلاقتى گاس قىلغۇدەك قاتتىق ئاۋازى كەلگەن چاغدا (ھەممە ئادەم ئۆز ھالى بىلەن بولۇپ قالدۇ) ئۇ كۈندە كىشى ئۆزىنىڭ قېرىندىشىدىن ، ئانىسىدىن ، ئاتىسىدىن ، خوتۇنىدىن ۋە بالىلىرىدىن قاچىدۇ. ئۇ كۈندە ھەر ئادەمنىڭ بىر ھالى بولۇدۇكى ، ئۇنۇڭ باشقىلارغا قارىشىغا (شۇ ھالى) يار بەرمەيدۇ. ئۇ كۈندە نۇرغۇن يۈزلەردىن نۇر ، كۆلكە ۋە خۇشال-خۇراملىق يىغىپ تۇرىدۇ. يەنە بۇ كۈندە نۇرغۇن يۈزلەرنى چاڭ-توزان بېسىپ كەتكەن ، قارىداپ كەتكەن بولىدۇ. بۇلار بولسا كاپىرلاردۇر ، پاجىرلاردۇر. [ئەسە. 34-42]

8. بۇ كۈندە (ئۇ كۈننى) ئىنكار قىلغۇچىلارغا ۋاي.

ھۆكۈم چىقىرىلىدىغان كۈننىڭ نىمىلىكىنى (يەنى ئۇنۇڭ دەھشىتىنى) قانداق بىلەلەيسەن ؟ بۇ كۈندە (ئۇ كۈننى) ئىنكار قىلغۇچىلارغا ۋاي! (پەيغەمبەرلىرىنى ئىنكار قىلغانلىقى ئۈچۈن) ئىلگىرىكىلەرنى ھالاک قىلىمىدۇقۇ ؟ ئاندىن ئۇلارغا نىگەشتۈرۈپ كىيىنكىلەرنى ھالاک قىلدۇق. گۇناھكارلارنى مۇشۇنداق قىلىمىز (جازا لايىمىز). بۇ كۈندە (ئۇ كۈننى) ئىنكار قىلغۇچىلارغا ۋاي! سىلەرنى بىز ئاجىز مەنىدىن ياراتمىدۇقۇ ؟ ئۇنى بىز مەلۇم ۋاقىتقىچە (يەنى تۇغۇلغۇچە) پۇختا ئارامگاھ (يەنى بەچچىدان) دا قىلدۇق. [مۇرسەلات. 14-17]

9. كۈن بىلەن ئاي بىرلەشتۈرۈلگەن چاغدا...

ئۇ (مەسخىرە قىلىش يۈزىدىن) «قىيامەت قاچان بولىدۇ ؟» دەپ سوراپدۇ. كۆزلەر تويلاشقان ، ئاينىڭ نۇرى ئۆچكەن ، كۈن بىلەن ئاي بىرلەشتۈرۈلگەن چاغدا ، ئىنسان بۇ كۈندە «قاچىدىغان جاي قەبەردە ؟» دەيدۇ. باقى ، (ئاللاھنىڭ ئازابىدىن) قاچىدىغان پاناھگاھ يوقتۇر. بۇ كۈندە قاراڭگە پەرۋەردىگارنىڭ تەرىپىدۇر. بۇ كۈندە ئىنسانغا (چوڭ بولسۇن ، كىچىك بولسۇن ، ياخشىلىق بولسۇن ، يامانلىق بولسۇن) ئىلگىرى ئاخىر قىلغان ئەمەللىرى ئۇقتۇرلىدۇ. [قىيامەت. 6-13]

10. ھەر ئادەم ئۆزىنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى بىلىدۇ.

كۈننىڭ نۇرى ئۆچكەن چاغدا ، يۇلتۇزلار تۆكۈلگەن چاغدا ، تاغلار گۆمران بولغان چاغدا ، بوغاز تۆگىلەر تاشلىۋىتىلگەن چاغدا ، ياۋايى ھايۋانلار توپلانغان چاغدا ، دېڭىزلار ئوت بولۇپ لاۋۇلىدىغان چاغدا ، جانلار (ئۆز قايىشلىرىغا) قوشۇلغان چاغدا ، تىرىك كۆمۈۋىتىلگەن قىزدىن: «سەن قايسى گۇناھ بىلەن ئۆلتۈرۈۋىدىك ؟» دەپ سورالغان چاغدا ، نامە-ئەمەللەر

ئېچىلغان چاغدا، دوزاخ قېزىتىلغان چاغدا، جەننەت (تەقۋادارلارغا) بېقىنلاشتۇرۇلغان چاغدا،
ھەر ئادەم ئۆزىنىڭ قىلغان (ياخشى-يامان) ئىشلىرىنى بىلىدۇ. [تەكۋىر. 14-1]

11. ئىنسانلارنى مەس كۆرسەن، ھالبۇكى ئۇلار مەس ئەمەس.

ئى ئىنسانلار! پەرۋەردىگارنىڭلاردىن (يەنى ئازابىدىن) قورقۇڭلار. قىيامەتنىڭ زىلزىلىسى
ھەقىقەتەن چوڭ ئىشتۇر. ئۇ كۈندە ھەر بىر سۈت ئىمىتىۋاتقان ئايال (قاتتىق قورقۇنچتىن
تىڭرىقاپ قېلىش بىلەن) ئىمىتىۋاتقان بۇقنىنى ئۇتۇيدۇ. ھەر بىر ھامىلدار ئايالنىڭ بويىدىن
ئاجراپ كىتىدۇ. ئىنسانلارنى مەس كۆرسەن. ھالبۇكى ئۇلار (ھەقىقەتتە) مەس ئەمەس.
(دېمەك قىيامەتنىڭ دەھشىتى ئۇلارنى ئەس ھوشىدىن كەتكۈزۈۋەتكەن) لىكىن ئاللاھنىڭ
ئازابى قاتتىقتۇر. [مەج. 2-1]

12. زالىملارنىڭ ئۆزىرىسىنىڭ پايدىسى بولمايدۇ.

قىيامەت قايم بولغان كۈندە مۇشېرىكلار (دۇنيادا) پەقەت ئازغىنا ۋاقىت تۇرغانلىقىغا
قەسەم قىلىدۇ. ئۇلاردۇنيادىكى چاغلىرىدىمۇ مۇشۇنداق يالغانچىلىق قىلاتتى. ئىلمى بار، ئىمانى
بار ئادەملەر ئېيتتى: «سەلەر ئاللاھنىڭ تەقدىرى بويىچە (دۇنيادا) ۋە قەبىرلەردە (قىيامەتتە)
كۆنگىچە قالدىڭلار، مانا بۇ قىيامەت كۈنىدۇر، لىكىن سەلەر بىلمەيتتىڭلار. (يەنى قىيامەتنىڭ
ھەقىقىتىغا ئىشەنمەيتتىڭلار) بۇ كۈندە زالىملارنىڭ (ئېيتقان) ئۆزىرىسىنىڭ پايدىسى بولمايدۇ.
ئۇلاردىن ئۇلارنىڭ (تەۋبە قىلىشى ياكى ئىتائەت قىلىشى بىلەن) ئاللاھنى رازى قىلىشىمۇ تەلەپ
قىلىنمايدۇ. [رۇم. 55-57]

13. بارلىق ئاۋازلار بېسىقىدۇ.

ئۇلار سەندىن تاغلار توغرىلۇق (يەنى تاغنىڭ ئاقۇتىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقى
توغرىلۇق) سورايدۇ. ئېيتقىنى: «پەرۋەردىگارم ئۇنى كۆكۈم-تالقان قىلىپ (ئاندىن شامالنى
ئەۋەتىپ ئۇنى سورىدى) ئۇلارنى تۈزلەڭلىككە ئايلاندۇرىدۇ. ئۇ يەرلەردە نە چوڭقۇرلۇقى، نە
ئېگىزلىكىنى كۆرەلمەيسەن» بۇ كۈندە (كىشىلەر ئاللاھنىڭ مەھشەركاھقا) دەۋەت قىلغۇچىسىغا
ئەگىشىدۇ، قىڭقىر كەتمەيدۇ. مەرھەمەتلىك ئاللاھنىڭ ئۇلۇقلۇقى ۋە ھەيۋىتىدىن قورقۇپ
بارلىق ئاۋازلار بېسىقىدۇ. پىچىرلاشقاندىن باشقىنى ئاڭلىمايسەن. [تاھا. 105-107]

14. ئىنسانلار تارىلىپ كەتكەن پەرۋاندىدەك بولۇپ كىتىدۇ.

قىيامەت نەمىدۇر؟ قىيامەتنىڭ نىمە ئىكەنلىكىنى قانداق بىلەلمەيسەن؟ ئۇ كۈندە
ئىنسانلار تارىلىپ كەتكەن پەرۋاندىدەك بولۇپ كىتىدۇ. تاغلار ئېتىلغان يۇڭدەك بولۇپ كىتىدۇ.
تارازىسى ئېغىر كەلگەن (يەنى ياخشىلىقلىرى يامانلىقلىرىنى بېسىپ چۈشكەن) ئادەمگە
كەلسەك، ئۇ كۆڭۈللۈك تۇرمۇشتا (يەنى نازۇ-نىئمەتلىك جەننەتتە) بولىدۇ. تارازىسى يىنىك
كەلگەن (يەنى يامانلىقلىرى ياخشىلىقلىرىنى بېسىپ كەتكەن، ياكى ياخشىلىق بولمىغان)

ئادەمگە كەلسەك ، ئۇنۇك جايى ھاۋىيە بولىدۇ. ھاۋىيەنىڭ نىمە ئىكەنلىكىنى سەن قانداق بىلەلەيسەن؟ ھاۋىيە قىزىق ئوتتۇر. [قارىئە]

15. ئۇ كۈندە ئۇلار دوزاخقا قاتتىق ئىتتىرىلىدۇ.

ئۇ كۈندە ئاسمان قاتتىق تەۋرەيدۇ. تاغلار قاتتىق سەبىر قىلىدۇ. (يەنى زىمىننىڭ ئۈستىدىن تۈزۈپ يوقۇلۇپ كىتىدۇ) ئۇ كۈندە (پەيغەمبەرلەرنى) ئىنكار قىلغانلارغا ۋاي! ئۇلار (دۇنيادا) غەپلەتكە چۈمگەنلەردۇر. ئۇ كۈندە ئۇلار دوزاخقا قاتتىق ئىتتىرىلىدۇ. (ئۇلارغا) «كۆزلىرىڭلار بىلەن كۆرۈپ تۇرۇۋاتقان بۇ ئازاپ سېھىرمۇ؟ ياكى سىلەر كۆرمەيۋاتامسىلەر؟ دوزاخقا كىرىڭلار! (ئازابقا) مەيلى سەبىر قىلىڭلار ، مەيلى سەبىر قىلماڭلار بەرىسەر سىلەرگە ئوخشاش. (چۈنكى سىلەر دوزاختا مەڭگۈ قالسىلەر) سىلەر پەقەت قىلمىشىڭلارنىڭ جازاسىنى تارتىسىلەر» (دىيىلىدۇ) [نۇر. 9-16]

16.

بىرىنچى قېتىملىق سۇر چېلىنغان چاغدا زىمىن ۋە تاغلار (ئورۇنلىرىدىن) كۆتۈرۈلۈپ (بىر-بىرىگە) ئۇرۇلۇپ (ئۇۋۇلۇپ كەتكەن) چاغدا ، بۇ كۈندە چوڭ ئىش (يەنى قىيامەت) يۈز بېرىدۇ. ئاسمان يېرىلىدۇ. بۇ كۈندە ئاسمان (قالايىمقانلىشىپ) ئاجزىلىشىپ كىتىدۇ. پەرىشتىلەر ئاسماننىڭ ئەتراپىدا تۇرىدۇ. بۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭنىڭ ئەرشىنى سەككىز پەرىشتە (باشلىرى) ئۈستىدە كۆتىرىپ تۇرىدۇ... [ھاققە. 13-17]

پايدىلىنىلغان ماتىرىياللار:

1. قۇرئان كەرىم

2. مەشھۇر ئالتە ھەدىس كىتابىلار (سېھاھ سىتتە)

3. Dunyada islama koşanlar

4. ilim ve din (1_2)

5. Zafer dergisi

6. Evrimcilerin yanılıgları

